

ת"פ 3902/10/20 - מדינת ישראל נגד מוחמד קיסי

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 3902-10-20 מדינת ישראל נ' קיסי(עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופט עמית מיכלס
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
מוחמד קיסי (עציר)

הנאשם

בשם המאשימה: עוה"ד מור משולם מולדובן ובוועז ביטון

בשם הנאשם: עו"ד שמעון קוקוש

גזר דין

רקע ועובדות כתב האישום

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו, במסגרת הסדר דיוני שכלל את תיקון כתב האישום, בעבירות הבאות: **גניבת רכב בצוותא**, שתי עבירות לפי סעיפים 413ב ו- 29(א) לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: החוק); **סיוע לגניבת רכב בצוותא**, לפי סעיפים 413ב, 29(א) ו- 31 לחוק; **קשירת קשר לפשע**, שלוש עבירות לפי סעיפים 499(א)(1) ו- 29(א) לחוק ו**קיום תחנת טלגרף בניגוד לתנאי רישיון בצוותא**, לפי סעיף 7(א) לפקודת הטלגרף האלחוטי [נוסח חדש], התשל"ב - 1972 וסעיף 29(א) לחוק.

2. כתב האישום נגד הנאשם הוגש כחלק מפרשה רחבת היקף של גניבת כלי רכב, במסגרתה הועמדו לדין בכתב אישום נפרד חמישה נאשמים נוספים (ת"פ 61860-05-20) (להלן: המעורבים או הנאשמים). במסגרת הסדרים דיוניים והסדרי טיעון נפרדים, הורשעו גם חמשת הנאשמים בעבירות שיוחסו להם. נאשמים 1-2 ו-5 ממתינים לשמיעת הטיעונים לעונש בעניינם, ואילו נאשם 3, צאבר אבו סמארה (להלן: צאבר) ונאשם 4 מוחמד בדראן (להלן: בדראן) נדונו לעונשים שונים שיפורטו בהמשך.

3. וחזרה אל הנאשם.

מהחלק הכללי של כתב האישום המתוקן עולה שבתקופה הרלוונטית החזיק הנאשם בטלפון נייד, באמצעותו יצר קשר עם מעורבים נוספים לצורך ארגון גניבות כלי רכב שיתוארו להלן, קישור בין המעורבים, הפעלתם וקבלת דיווחים לאחר מעשי הגניבה. כתב האישום מתאר את חלקו של הנאשם, כמו גם את פועלם של יתר המעורבים, חלקם תושבי האזור. כך למשל מתואר שהנאשם אבו סיף שכר שני כלי רכב על מנת שישמשו ככלי רכב "מובילים" בעסקאות שונות.

על פי עובדות **האישום הראשון**, בתאריך 18.5.2020 יצר הנאשם קשר עם אחמד טבאחי (להלן: טבאחי) ועם בדראן, תושב האזור, ומסר להם כי "הנהג שלו מוכן ואין לו בעיה עם תעודת הזהות". בתגובה מסר טבאחי לנאשם כי "יביא לו מאזדה" וכי "הוא סגר עם הנהג, ושטבאחי יצא איתו". נוסף על כך מסר הנאשם לטבאחי כי "היום ילמד אותו על המכונה ושטבאחי יבוא לראות גם". בהמשך למתואר, באותו היום, יצר הנאשם קשר עם בדראן ואמר לו "שיהיה מוכן היום ומחר יעשו אותה". כן ביקש הנאשם מבדראן "שיביא לו את המספר של השאסי של הרכב" והנאשם "יביא לו מפתח".

בתאריך 19.5.2020 בשעה 9:30 החנה מר ארז פנחסי את רכב המאזדה שבבעלותו על שביל עפר באזור התעשייה "איירפורט סיטי". בשעה 17:23 לערך הגיעו למקום טבאחי ובדראן ב"רכב מוביל", כשברשותם משבש תדרים. בדראן פרץ לרכב המאזדה, הרים את מכסה המנוע והניעו. טבאחי נכנס לרכב המוביל והשניים החלו בנסיעה אל עבר שטחי האזור, במטרה להעביר את המאזדה לשטחי הרשות הפלסטינית. בדרכם, נתקלו השניים בחסימה משטרתית על כביש 443 ונעצרו.

בשיחה שקיים הנאשם באותו היום עם אדם שזהותו אינה ידועה, מסר לו כי "השניים לא הופיעו". למחרת, שוחח הנאשם עם אדם נוסף ומסר לו כי "... האנשים עם הצידוד... האנשים אתמול הלכו ולא חזרו", ובשיחה נוספת ציין כי "יש לו עוד אחת מוסתרת חוץ מזו שהלכה אתמול".

מהאישום השני עולה כי בסמוך לתאריך 14.5.2020 קשר הנאשם קשר עם אבו סיף, מוחמד חאוואג'ה (להלן: חאוואג'ה) ועם צאבר, תושב האזור, לגנוב רכב מסוג טויוטה קורולה, השייך למר סמי באבא ולהעבירו לשטחי האזור. בתוך כך הצטיידו המעורבים באמצעים להתנעת הרכב ופריצתו.

בתאריך 14.5.2020 בשעה 1:00 שוחח הנאשם עם אחר שזהותו אינה ידועה ונשאל "האם המפתח שיש ברשותו יכול לפתוח לסגור אחרי הקידוד". לכך השיב הנאשם "יכול להיות שצריך קידוד" וכי "מחר יבדוק ואם יצטרכו, יעשו קידוד". בהמשך אותו יום הגיעו המעורבים באמצעות הרכב המוביל לאזור השוק בעיר רמלה, שם החנה באבא את רכבו, צאבר ניגש אל רכב הטויוטה, פרץ אליו בדרך כלשהי והניעו. בתוך כך הפעיל צאבר מכשיר שנועד לשבש תדרים של מכשיר האיתור והמעקב המותקן ברכב. מיד לאחר מכן החלו המעורבים בנהיגה ברכב המוביל וברכב הגנוב. משהגיעו למחסום רנתיס במטרה לעבור לשטחי האזור, זיהה צאבר כוח משטרה שהוצב במקום, ביצע פניית פרסה במטרה להימלט והחל בנסיעה בניגוד לכיוון התנועה, תוך שהוא פוגע ברכב משטרה וממשיך בניסיון ההימלטות, עד אשר התנגש במחסום הבטון ונעצר.

בהמשך היום, בשעה 20:22 שוחח הנאשם עם בדראן ושאלו מאיזו משפחה מגיע "חמודה" בהתכוונו לחאווואג'ה, שכן ברצונו לבדוק אם קרה להם משהו. עוד מסר הנאשם כי "אמר לו שלא יסע משם והוא לא הקשיב" וכי עדיין אינו יודע אם "הוא" נתפס. מספר דקות לאחר מכן שוחח הנאשם בשנית עם בדראן ומסר לו כי "הוא יכול להשתחרר אם לא תפסו כלים וכאלה והכי חשוב שחמודי לא יהיה עצור". ביום המחרת שוחח הנאשם עם בדראן, אשר מסר לו כי "חמודי יחד עם עוד בחור נתפסו על ידי המשטרה, לא יחידה רגילה". הנאשם בתגובה ענה "יש מצב אתג'ר" והוסיף כי "הביא לצאבר טלפון חדש באותו היום וסים חדשים שלא היו בשימוש...". בהמשך השיחה דיווח בדראן לנאשם כי "הוא נתפס לבד ולא ביחד" והנאשם השיב כי "אם לא עשו אחריהם מעקב, הם ישתחררו והכל בסדר, וגם אם נתפס איתם משהו, יגידו זה רכב השכרה".

מעובדות **האישום השלישי** עולה שבסמוך לתאריך 11.5.2020 קשר הנאשם קשר עם בדראן, אבו סיף וחאווואג'ה, במטרה לגנוב רכב מסוג טויוטה קורולה, השייך למר עמיר סנדלר ולהעבירו לשטחי האזור. בתוך כך הצטיידו המעורבים, למעט הנאשם, באמצעים לצורך הנעת הרכב ופריצתו. בתאריך 11.5.2020 בשעה 21:30 שוחח הנאשם עם בדראן ומסר לו כי "ילמד אותו את העבודה והעבודה מאוד קלה". בהמשך הוסיף ש"החברה מתים להתחיל לעבוד, כבר יש להם השכרה וישלמו את ההשכרה מהרווח" והשניים קבעו להיפגש למחרת בשעה 14:00 בביטוניה. עוד ציין הנאשם בשיחה כי "יש לו יותר מקבוצה שיוצאים והוא ישלח את בדראן עם קבוצה טובה".

בתאריך 12.5.2020 בשעה 16:00 לערך החנה סנדלר את רכבו בשדרות היובל בראשון לציון. לאחר כשעה שוחח הנאשם עם בדראן והורה לו ש"לא יהרוס" ובדראן השיב כי "ישאיר אותה לבנה ויפה ועכשיו הוא יוצא". בתגובה מסר לו הנאשם ש"יהיה זהיר". לאחר פחות משעה הגיעו המעורבים, מלבד הנאשם, למקום באמצעות רכב מוביל, מי מהם ניגש לרכבו של סנדלר, ובדרך שאינה ידועה פרץ לרכב והניעו. המעורבים נסעו מהמקום עם הרכב המוביל ועם הרכב הגנוב, תוך שהפעילו בדרך את משבש התדרים, כאשר בדראן עבר בנהיגה ברכב הגנוב את מחסום רנתים אל עבר שטחי האזור, ואילו אבו סיף וחאווואג'ה חזרו לעיר לוד.

באותו ערב שאל הנאשם את בדראן "אם הוא רוצה לצאת לעוד סיבוב" ו"אם הכסף מוכן" כדי שיביא גם אותו. בהמשך התעניין הנאשם במהלך ביצוע הגניבה ושאל את בדראן "איך היה", ובדראן השיב "הסתבך טיפה אבל בסדר, כי ניסה חמש פעמים כי המספרים היו מעורבים". הנאשם השיב "אבל הסברתי לך איך המספרים". בסוף השיחה מסר הנאשם לבדראן כי "מחר יקנה לו סים ג'ואל או וטניה עם מכשיר כדי שזה יישאר איתו בעבודה ולא ידברו מהטלפונים הרגילים". בהמשך אותו היום, בשעה 22:51 שוחח הנאשם עם בדראן ואמר: "הילדים לא פירקו את החוטים כמו שצריך ועכשיו הוא בבעיה איתם...". כן מסר כי "החביא את הרכב ויטפל בעניין".

בתאריך 13.5.2020 בשעה 19:52 שוחח הנאשם עם בדראן ואמר כי "היא לבנה והלבן טוב... הלבנה נדפקה בבגאז' ויש שריטה... אם הייתה נקייה הייתה נמכרת ב11 וחצי".

בקשת הנאשם לחזור בו מהודאתו

4. ההסדר הדיוני בין הצדדים, שכלל כאמור את תיקון כתב האישום ולא כלל הסכמות עונשיות מכל סוג שהוא,

הוצג לבית המשפט בתאריך 2.9.2021, ואילו הטיעונים לעונש נדחו לבקשת הצדדים למועד מאוחר יותר. ואולם, בפתח הדיון שנקבע לשמיעת הטיעונים לעונש, לאחר שהחלה המאשימה לפרוש את טיעוניה, וליתר דיוק לאחר שצינה כי תעתור לקביעת מתחם ענישה כולל הנע בין 42 ל-60 חודשי מאסר בפועל, טען ב"כ הנאשם כי עובר להצגת ההסדר "היה שיח עם המאשימה" לפיו היא "לא תעתור לעונש מאסר העולה על 30 חודשים". בתגובה ציינו ב"כ המאשימה שהליך המשא ומתן היה ארוך, התבצע שלב אחר שלב גם ביום הדיונים, אולם בסופו של יום הוא לא כלל הסכמות עונשיות מכל סוג שהוא ומכאן שאין מדובר ב"אי הבנה".

ב"כ הנאשם אישר את דברי ב"כ המאשימה, ובלשונו שלו: "כל מה שאמר חברי ברישא אני מצטרף לדברי חברי וזה מדויק לחלוטין. כל ההסדר וכל מה שאנו התחלנו לדבר ומפה התחיל הדיבור, ובית המשפט לא נחשף למספרים, אבל אנחנו אמרנו לבית המשפט עד כמה אנחנו לא רחוקים, והדיון יהיה עם טיעון פתוח. כנראה שהייתה טעות, וזה לא הוצג באותו רגע אבל עדיין אנחנו לא הולכים לשנות את הכול. בלי זה לא היה הסדר".

לאחר ששמעתי את דברי הצדדים, ציינתי בהחלטתי מאותו יום שאין לבית המשפט כלים להידרש למחלוקת בין הצדדים, זאת בשים לב לפרוטוקול הדיון בו הוצג ההסדר הדיוני המדבר בעד עצמו, ואינו כולל, כאמור, כל התייחסות להסכמות הקשורות לענישת הנאשם. בעקבות החלטה זו ביקש ב"כ הנאשם לאפשר לנאשם לחזור בו מהודאתו, זאת מן הטעם שבמהלך המשא ומתן, נטען כל העת שהפער העונשי בין הצדדים אינו גדול. המאשימה התנגדה לבקשה מן הטעם שהיא נשענת על טענת "טעות סופר", ואף הביעה תרעומת על כך שבדברי ב"כ הנאשם יש משום ניסיון פסול לחשוף את בית המשפט לעמדת המאשימה במסגרת המשא ומתן שנוהל. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים בסוגיה דחיתי את בקשת הנאשם לחזרה מהודאתו, תוך שקבעתי שנימוקים לכך יינתנו במסגרת גזר הדין, ולכך נפנה עתה.

הודאת נאשם וחזרה ממנה: המסגרת המשפטית

5. סעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חסד"פ) קובע כך:

"הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו" (ההדגשה הוספה - ע.מ.).

מהאמור עולה שעל אף שלנאשם קנויה זכות מלאה לכפור בעובדות כתב האישום, הרי שלאחר שבחר להודות בהן הוא יוכל לחזור בו מהודאתו, רק בהתקיימן של סיבות מיוחדות שיוכרו על ידי בית המשפט כמצדיקות חזרה כאמור.

עמד על כך השופט א' שטיין בע"פ 8777/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (29.10.2019) (להלן: עניין פלוני):

"אפשרות מוגבלת זו לחזרה מהודאה ממחישה את העיקרון המשפטי אותו אימצו מבראשית,

לפיו "הדין הפלילי אינו [...] משחק אשקוקי שבו מהלך אחד בלתי נכון קובע את גורל המשחק" (ע"פ 1/48 סילוסטר נ' היועץ המשפטי לממשלת ישראל, פ"ד א 5, 18 (1948)), ולצד זאת את העיקרון המשפטי האחר - והחשוב לא פחות - אשר קובע כי הפרוצדורה הנהוגה בבתי המשפט איננה "תכנית כבקשתך" (ראו ע"א 5400/18 מיר נ' מירון, פסקה 1 לפסק דיני (28.1.2019)). היטיב לנסח זאת השופט נ' הנדל, באומרו: "הנאשם אינו בגדר 'סוחר בשוק' המשפט הפלילי. הוא אינו [...] בן חורין לעבור מהודאה לכפירה בכל עת אשר יחפוץ" (ראו ע"פ 3227/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (24.1.2011)).

6. סעיף 153 אינו מפרט מהם אותם "נימוקים מיוחדים" אשר מצדיקים את מתן ההיתר לנאשם לחזור בו מהודאתו, והקווים המנחים והמחייבים בעניין זה הושלמו לאורך השנים בפסיקת בית המשפט העליון. עילה המרכזית שהוכרה היא פגם ברצונו החופשי של הנאשם במתן ההודאה. בעניין פלוני (פסקה 12) נקבע ש"פגם ברצון יכול שינבע מהסתרת מידע רלבנטי מהנאשם או מאי-מתן הסברים מספקים לגבי ההודאה, באופן שמונע ממנו להבין את משמעות הודאתו ואת תוצאותיה. פגם כאמור יכול שינבע גם מהפעלת לחץ פיזי או נפשי על הנאשם, למשל באמצעות איום, פיתוי והשאה - או באמצעות כל מעשה פסול אחר העלול לגרום לאדם להודות במה שלא חטא".

עילה שניה שנקבעה בפסיקה היא כשל חמור בייצוג המשפטי שניתן לנאשם, שמשמעותו מחדל קשה של הסניגור, אשר הופך את ייצוג הנאשם לבלתי מקצועי מעיקרו.

העילה השלישית היא רצונו הכן של הנאשם להביא לחשיפת האמת העובדתית. עילה זו תוכר כל אימת שהנאשם יצליח לשכנע את בית המשפט כי מקורה של החזרה מהודאה ברצונו הכן והאמתי להוכיח את חפותו.

7. ככל שהדבר נוגע לנטל ההוכחה, הרי שהנטל להוכיח התקיימותה של כל אחת מהעילות מונח לפתחו של הנאשם, זאת בהינתן הוראות סעיף 153(א) לחסד"פ, הדורש קיומם של "טעמים מיוחדים", ובהינתן הפרשנות שניתנה לסעיף זה בפסיקה [השופט י' אלרון בע"פ 5401/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (5.2.2019)]. עמד על כך השופט א' שטיין בעניין פלוני, פסקה 13:

"ברור ומובן הוא, כי נטל הוכחה זה איננו דבר של מה בכך. הנאשם לא יוכל להרימו בהבל-פה. כך למשל, כדי להוכיח פגם ברצון אין די באמירה כוללנית וסתמית לפיה הנאשם היה נתון בעת מתן ההודאה בלחצים שהביאוהו להסכים להסדר טיעון - זאת, מאחר שההליך הפלילי הוא אירוע מלחיצ מטיבו ומטבעו, ובלחצים הרגילים אין די. כדי להרים את נטל ההוכחה, הנאשם יהיה חייב להיכבד ולהראות כי בשל האופן בו נוהל ההליך בעניינו או בשל הדרך בה נוהל המשא ומתן לקראת גיבושו של הסדר הטיעון הוא היה נתון בלחצים בלתי סבירים ופסולים אשר שכנעוהו להודות בכתב האישום; וכן לפרט את מהות הלחצים האמורים".

8. מעבר לאמור, נקבע שגם בהינתן שמתקיימות אחת או יותר מהעילות שהותוו בפסיקה, יש לתת משקל לעיתוי העלאת הבקשה לחזרה מהודאה, שהרי אין דין חזרה שנעשית לפני מתן גזר הדין כהרי חזרה שבאה לאחריו או בשלב הערעור.

הודאת נאשם וחזרה ממנה: מן הכלל אל הפרט

9. הנאשם לא עמד באף לא אחת מהעילות שהותוו בפסיקה. תחילה יש לציין את עיתוי העלאת הבקשה, מיד בפתח טיעוני המאשימה לעונש ובזיקה ישירה לעתירתה העונשית, באופן המצביע על הסיבה האמתית לבקשה. חשוב מכך, לא נטען, וממילא לא הוכח, שנפל פגם ברצונו החופשי של הנאשם. לא נטען שמהנאשם הוסתר פרט כלשהו או שלא ניתנו לו הסברים מספקים בקשר להסדר הדיוני שהוצג. נהפוך הוא. הודאת הנאשם ניתנה לאחר דיונים רבים שהתקיימו בפני בעקבות כפירתו בעובדות כתב האישום, ולאחר שאף החליף ייצוג במהלכם כפועל יוצא של משא ומתן שלא הניח את דעתו, שנוהל בין המאשימה לבין באת כוחו הקודמת. יש להזכיר שהודאת הנאשם ניתנה ביום הראשון מתוך ארבעה שנקבעו לשמיעת הראיות, לאחר שבמקום שמיעת העדים, ולאחר שהושלמה תשובת הנאשם לאישום, שיתפו ב"כ הצדדים מרצונם את בית המשפט בקווים כלליים של ההסכמות ביניהם, מבלי לנקוב בעמדותיהם העונשיות.

מהפרוטוקול המוקלט מיום 2.9.2021 ניתן ללמוד על כך שהצדדים אכן היו על סף הסכמות עונשיות, בין אם מלאות ובין אם חלקיות, וכי הפער ביניהם לא היה גדול. ואולם, בסופו של יום הציגו הצדדים הסדר דיוני שלא כלל הסכמות עונשיות מכל סוג שהוא (ראו הפרוטוקול המוקלט מאותו יום). עניין זה אף עלה מדברי הצדדים שהצהירו לפרוטוקול באופן הברור ביותר: "אין הסכמה לעניין העונש", זאת כאמור בהמשך ישיר ובהתאמה מלאה לדבריהם בדיון המוקלט שקדם להצגת ההסדר, ממנו עלה באופן חד משמעי שהצדדים לא הגיעו לעמק השווה בעניין העונש. לא למותר לציין שהנאשם נכח בדיון הארוך שקדם להצגת ההסדר הדיוני. במהלך הדיון הצהיר ב"כ הנאשם שהקריא לנאשם את עובדות כתב האישום המתוקן וכי הנאשם מודה בהן. על אף דברי ב"כ הנאשם, הודאת הנאשם ניתנה רק לאחר שכתב האישום המתוקן הוקרא לו פעם נוספת על ידי בית המשפט. מכאן, שאין חולק שהנאשם הבין את העובדות שביססו את הרשעתו והיה שלם עם הודאתו. ויודגש, גם בשלב בו ביקש ב"כ הנאשם לאפשר לנאשם לחזור בו מהודאתו, לא נטען שהנאשם מכחיש את עובדות כתב האישום בהן הודה.

10. הנה כי כן, לא עלה בידי הנאשם להצביע על פגם כלשהו שפגע ביכולתו להבין את ההסדר הדיוני או את תוצאותיו. נהפוך הוא, מדברי הצדדים שקדמו להצגת ההסדר עולה באופן ברור שהצדדים זנחו את האפשרות להציג הסכמות עונשיות, ובכלל זה הסכמה שתגביל את המאשימה בטיעוניה. בנסיבות אלו יש אף להביע תרעומת על בחירתו של ב"כ הנאשם להציף בפני בית המשפט פרטים מתוך המשא ומתן בין הצדדים, ובכלל זה את ההצעה שעלתה, לטענתו, בנוגע לעונש המקסימלי לו תעתור המאשימה, זאת על אף שהתבקש מפורשות (ולפחות 3 פעמים) על ידי בית המשפט שלא לעשות כן (הפרוטוקול המוקלט מיום 2.9.2021).

נוכח האמור, בקשת הנאשם לחזור בו מהודאתו נדחית.

ראיות וטיועוני הצדדים לעונש

11. מטעם המאשימה הוגש גיליון הרישום הפלילי של הנאשם (ת/1), ומטעם הנאשם הוגשה תעודת סיום טיפול קבוצתי שעבר בין כותלי בית המעצר (נ/1).

12. ב"כ המאשימה עמדו על הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם ועל חומרת העבירות בהן הורשע. בתוך כך הטעו כי מדובר בגניבות רכב מתוחכמות אותן תכן וארגן הנאשם, תוך שימוש בשיטת ביצוע סדורה, כאשר הנאשם הוא שזים את העבירות, שידך את צוותי הפעולה, הכשיר והפעיל את המעורבים מרחוק, קלט את כלי הרכב הגנובים והפיק רווח קל מהמפעל העברייני. לשיטת המאשימה, הפעלת המעורבים על ידי הנאשם תוך הרחקתו מהמעשים הפיזיים מהווה נסיבה לחומרה. לאור האמור, ובהפנותם לפסיקה הנוהגת, עתרו התובעים לקבוע מתחם ענישה הולם כולל הנע בין 42 לבין 60 חודשי מאסר. אשר לעונש בתוך המתחם, עתרה המאשימה למקם את העונש באמצע מתחם הענישה, ולהטיל עליו בנוסף קנס משמעותי ופיצוי למתלוננים.

13. מנגד, עתר ב"כ הנאשם לקבוע מתחם ענישה כולל הנע בין 9 לבין 18 חודשי מאסר בפועל, בציינו כי כתב האישום המקורי תוקן באופן בו הנאשם אינו עוד "הראש" או "המוביל" של העבירות. לטענתו, בהינתן שהנאשם לא נכח בעת ביצוע העבירות, חלקו הוא הקטן ביותר מכלל המעורבים בעבירות, ודומה יותר לזה של מסייע מאשר של מבצע בצוותא. אשר לשיחות שצוטטו בכתב האישום המתוקן, טען הסנגור כי ללא פרשנות בצדן, הרי ש"צריך לראות את זה בפרופורציה המתאימה". אשר לעונש בתוך המתחם, עתר הסנגור למקמו בתחתית מתחם הענישה בהפנותו לנסיבותיו האישיות, ובכלל זה העובדה שהוא אינו תושב ישראל ואינו יכול לעבור הליך שיקום במסגרת שירות המבחן. לצד זאת ציין שבמהלך המעצר נטל הנאשם חלק בהליך שיקומי בבית הכלא ושיש לראות בכך "ניצוצות של תחילת שיקום". עוד ביקש ב"כ הנאשם ליתן את הדעת לכך שהנאשם אב ל-10 ילדים, אשתו חולה בסכרת ומחלות נוספות ואחד מילדיו בעל תסמונת דאון. לבסוף ציין שעברו הפלילי של הנאשם ישן, הנאשם הודה, נטל אחריות למעשיו וחסך זמן שיפוטי. ב"כ הנאשם הפנה אף הוא לפסיקה התומכת, לשיטתו, בעמדתו העונשית.

14. הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה, הביע צער על מעשיו אך באותה נשימה הוסיף: "הם מגדילים את כל הסיפור". הנאשם ציין שהוא "המון זמן בבית הסוהר", שמאוד קשה לו ושהוא בעל משפחה גדולה ש"התפזרה" בזמן שהותו בבית הסוהר.

קביעת מתחם העונש ההולם

15. קביעת מתחם העונש ההולם לאירוע הפלילי נעשית בהתאם לעיקרון ההלימה, היינו, קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לשם קביעת מתחם הענישה ההולם, בהתאם לעיקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

16. הצדדים הסכימו כי שלושת האישומים מהווים אירוע אחד נמשך ולפיכך ייקבע מתחם ענישה אחד בעבור כלל

הערכים החברתיים שנפגעו ונסיבות ביצוע העבירות

17. במעשיו פגע הנאשם בערכים מוגנים שונים, שעיקרם שמירה והגנה על רכוש ועל תחושת הביטחון של הפרט. נזק עקיף שנגרם כתוצאה ממעשי הנאשם הוא הנזק לכלכלת המדינה ולציבור בשל השפעת גניבות כלי רכב על גובה פרמיות ביטוח הרכב.

18. הנאשם הורשע בגניבת שני כלי רכב בצוותא חדא ובסיוע לגניבת רכב נוסף, הכול תוך קשירת קשר עם אחרים. מעובדות כתב האישום, גם לאחר תיקונם, עולה באופן ברור שהנאשם הוא שהיה הרוח החיה והכוח המניע מאחורי המיזם העברייני המפורט בכתב האישום המתוקן בו הורשע. הנאשם הוא שהנחה, חיבר בין אנשים שלא הכירו אחד את השני, עקב אחר ביצוע ה"עבודה", צייד חלק מהמעורבים בציד מתוחכם, השיב לשאלותיהם, הדריך אותם באילו דרכים עליהם להימנע מנסיעה. במקרים אחרים סיפק הנאשם למעורבים טלפונים וכרטיסי סים, והדריכם כיצד להשתמש במשבש התדרים. מעובדות כתב האישום עולה שלפחות פעמיים (אישומים 2 ו-3) יעד המשימה היו כלי רכב ספציפיים, להבדיל מכלי רכב אקראיים, כלומר כלי רכב שהנאשם ואנשיו ידעו על קיומם מבעוד מועד, ואף ידעו על מיקומם המדויק בשעת ביצוע העבירות, תוך שהצטיידו באמצעים שונים לצורך התנעתם. עוד עולה שהנאשם הפעיל מספר "צוותים" באופן בו גם אם צוות מסוים נתפס, היה ביכולתו להמשיך ולגנוב כלי רכב באמצעות אנשים אחרים. נוסף על כך, הבקיאיות אותה הפגין הנאשם בהערכת שווים של כלי הרכב בשוק, מעידה על מעורבותו גם בהפקת הרווחים לאחר העברת כלי הרכב לשטחי הרשות.

על התחכום, המקצועיות, התכנון והמחשבה שקדמו לביצוע העבירות יעידו, בין היתר, השימוש שנעשה במשבש תדרים, שכירת כלי רכב מחברות השכרה על מנת שישמשו ככלי רכב מובילים, שימוש בטלפונים ייעודיים, הגעה מדויקת למקום בו חנו שניים מכלי הרכב, וציוות של תושבי האזור ביחד עם אזרחים ישראלים לצורך העברת כלי הרכב לשטחי הרשות הפלסטינית.

19. לטענת ב"כ הנאשם חלקו של הנאשם בכלל העבירות לאחר תיקון כתב האישום, בו הושם דגש על כך שהנאשם לא נכח פיזית במקום גניבת כלי הרכב, אינו עולה על חלקו של המסייע. טענה זו אין בידי לקבל, בהינתן חלקו המרכזי והמשמעותי של הנאשם שהשכיל לא "ללכלך את ידיו", תרתי משמע, בביצוע העבודה הפיזית. ניתן אף לומר, בהתבסס על עובדות כתב האישום שלולא חלקו של הנאשם בתכנון, בארגון ובתיאום בין המעורבים ובין האמצעים השונים בהם הסתייעו, לא היה ניתן להוציא את התכניות השונות מן הכוח אל הפועל, וודאי לא במתכונת בה בוצעו. משכך, לא רק שחלקו של הנאשם אינו קטן מחלקם של האחרים, אלא שבמובנים מסוימים הוא אף עולה עליהם. אף כתב האישום המתוקן, שהוא כזכור פרי הסכמת הצדדים, משקף עניין זה באופן ברור, כאשר בסופו של יום נכללו בו שתי עבירות גניבה "מושלמות" ועבירה אחת של "סיוע לגניבה".

20. בנסיבות המתוארות, בהינתן הזלזול הרב של הנאשם בהוראות החוק וברכוש הזולת, ובשים לב למספר האירועים העברייניים, מצאתי שהפגיעה בערכים המוגנים היא גבוהה.

מדיניות הענישה הנוהגת

21. בית המשפט העליון הכיר בתופעה הנפסדת של גניבת כלי רכב כ"מכת מדינה" הראויה לתגובה עונשית מחמירה, ודומה שדברים שנאמרו בהקשר זה לפני שנים הרבה, כוחם יפה גם בימינו אנו, ואולי אף ביתר שאת. התקדמות הטכנולוגיה ותחכום גנבי כלי הרכב, המתאימים עצמם לקדמה ואף נעזרים בפיתוחים הטכנולוגיים של השנים האחרונות, מקל על ביצוע פריצות "נקיות ואיכותיות". כפי שעולה מעובדות כתב האישום בתיק זה, השימוש בעזרים אף מסייע כיום לגנבים לגנוב כלי רכב נקיים מפגיעות, עיקומי פח, וחוטמים תלושים או קרועים. עמד על כך השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין, בע"פ 11194/05 אבו סבית נ' מדינת ישראל (15.5.2006):

"למרבה הצער, תופעת גניבות הרכב טרם נעקרה משורש, ומכת המדינה שאליה נדרש בית משפט זה לפני בדיוק עשור (פסק הדין בע"פ 5724/95 ניתן ב-12.5.96), כמעט שהפכה לעשר מכות; היא ממשיכה לנגוס ברכושם של רבים, ופגיעתה רעה כלכלית ואנושית. המעט שבידי בית משפט זה לעשות הוא לחזק את ידיהם של בתי המשפט הדיוניים בראייה מחמירה של העבירות הכרוכות בכך". (ראו גם רע"פ 10116/06 כהן נ' מדינת (לא פורסם, 17.12.2006); ע"פ 2725/03 עבדיה נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 23.10.2003)).

22. בחינת מדיניות הענישה בעבירות של גניבת רכב שנעברו בנסיבות מחמירות כמו ביצוע העבירה בצוותא; כחלק מתכנית עבריינית מאורגנת ומתוכננת; תוך שימוש באמצעים מתוחכמים, מלמדת על מתחם ענישה הולם הנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר עבור כל רכב. על מדיניות הענישה בנסיבות דומות, גם אם חלקן חמורות יותר מהמקרה שלפנינו, ניתן ללמוד מפסקי הדין הבאים ומהמובאות שצינו בהם:

א. בע"פ 7163/13 כסוואני נ' מדינת ישראל (3.8.2014), דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בשתי עבירות של גניבת רכב ובשלוש עבירות של סיוע לגניבת רכב. בית המשפט העליון אישר מתחם ענישה של 12 עד 30 חודשי מאסר לכל עבירה, ומתחם עונשי מקל יותר הנע בין 8 לבין 24 חודשי מאסר לכל עבירה, למעורבים אחרים שחלקם בביצוען ובתכנון של העבירות היה משמעותי פחות. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הושת עונש מאסר בן 4 שנים לצד ענישה נלווית.

ב. בע"פ 2333/13 סאלם נ' מדינת ישראל (3.8.2014), שעסק באותה פרשייה, אישר בית המשפט העליון עונש של 4 שנות מאסר לאחד משותפיו של כסוואני, שהורשע בשתי עבירות של גניבת רכב, ובשתי עבירות סיוע לגניבת רכב. הגם שהשותף הורשע בפחות עבירות ומתחמי הענישה שנקבעו בעניינו מקלים יותר, הושת עליו עונש זהה בשל עברו הפלילי העשיר.

ג. בעפ"ג (מרכז-לוד) 48705-06-19 צלאח נ' מדינת ישראל (23.12.2019), אושר, בהסכמת הצדדים, עונש מאסר בפועל של 55 חודשים שהוטל על נאשם שגנב כלי רכב בצוותא, כאשר העונש הכולל הועמד על 58 חודשי מאסר, לאחר התערבות בית המשפט בדרך הפעלת המאסר המותנה.

ד. בעפ"ג (מרכז-לוד) 2177-11-20 שמאסנה נ' מדינת ישראל (17.1.2021) אושר עונש של 48 חודשי מאסר, שלאחר הפעלת מאסר מותנה הצטבר לכדי 49 חודשי מאסר, לנאשם שהורשע בגניבת שלושה כלי רכב, ניסיון גניבת רכב ועבירות נלוות, לרבות עבירות תעבורה וכניסה לישראל שלא כדין; בתוך כך, אושר מתחם ענישה כולל הנע בין 36 ל- 66 חודשי מאסר.

ה. בעפ"ג (מרכז-לוד) 61853-01-13 דעמה נ' מדינת ישראל (7.4.2013) נדון עניינו של נאשם שהורשע על יסוד הודאתו בביצוע עבירות של גניבת כלי רכב, נהיגה פוחזת ברכב, הפרעה לשוטט וכניסה לישראל שלא כחוק. אושרו מתחם ענישה הנע בין 15 ל-30 חודשי מאסר בפועל, ועונש מאסר בן 15 חודשים שהוטל על הנאשם.

ו. בעפ"ג (מרכז-לוד) 52055-04-21 אסלים נ' מדינת ישראל (18.7.2021) נדחה ערעורו של נאשם עליו הוטל עונש של 45 חודשי מאסר שלאחר הפעלת מאסר מותנה הצטברו לכדי 51 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט שלערעור אישר את מתחם הענישה הכולל שנקבע על ידי מותב זה, הנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות של גניבת רכב בצוותא, גניבת רכב, סיוע לגניבת רכב בצוותא ועבירות תעבורה נלוות.

ז. ברע"פ 780/15 חאג' יחיא נ' מדינת ישראל (4.2.2015) נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות של סיוע לגניבת רכב ונהיגת רכב ללא ביטוח לאחר שסייע לאחר לגנוב רכב ולהעבירו לתחומי הרשות הפלסטינית, שעה שהאחר נהג ברכב הגנוב והנאשם נסע ברכב אחר לפניו על מנת להתריע מפני מחסומי משטרה. הנאשם נדון ל-9 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. ערעור הנאשם לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת רשות הערעור לבית המשפט העליון, תוך שצוין כי: "אמנם המבקש הורשע בעבירת סיוע, אולם חלקו בגניבת הרכב לא היה שולי...".

דומה כי אמירה נכוחה זו של בית המשפט העליון הולמת עד מאוד את מעשי הנאשם במקרה שלפנינו, שלהשקפתו רק סייע לאחרים בביצוע המעשים, בעוד שבפועל מילא חלק מהותי בפרשיה.

23. כאן המקום לציין שפסקי הדין של בית המשפט העליון שהוגשו מטעם ההגנה, בגדרם אושרו עונשי מאסר קצרים יחסית של עד 20 חודשי מאסר, דנו במקרים בהם הורשעו הנאשמים בגניבת כלי רכב אחד, לצד עבירות נלוות, ובכלל זה עבירות תעבורה [רע"פ 2054/18 רבאיעה נ' מדינת ישראל (12.3.2018)]; רע"פ 7577/17 נסיראת נ' מדינת ישראל (24.12.2017); רע"פ 2011/10 בדרן נ' מדינת ישראל (12.4.2010)]. נוכח הדוגמאות הרבות שהובאו, המשקפות מדיניות ענישה ברורה של ערכאות הערעור, לא מצאתי להידרש לדוגמאות נוספות אליהן הופניתי מטעם ההגנה, בהן מצאו הערכאות הדיוניות להטיל עונשים מקלים בנסיבות המקרים הקונקרטיים שנדונו בפניהן.

24. נוכח כל האמור, בהתחשב בערכים המוגנים שנפגעו, בנסיבות המחמירות בהן בוצעו העבירות, בחלקו המרכזי של הנאשם בארגון ובתכנון העבירות, לצד העובדה שלא נכח בזירת העבירות, ובשים לב למדיניות הענישה הנוהגת, אני קובע כי מתחם העונש ההולם את כלל המעשים בעניינו נע בין 30 ל-60 חודשי מאסר.

קביעת עונשו של הנאשם

25. הנאשם, כבן 48, תושב הרשות הפלסטינית. לחובת הנאשם ארבע הרשעות קודמות, האחרונה שבהן משנת 2015 בגין עבירה של מסחר ברכב או בחלקים גנובים, בעטיה ריצה עונש מאסר בן 8 חודשים. בשנת 2008 הורשע הנאשם בעבירה של קבלת רכב או חלקי רכב גנובים, בגינה ריצה מאסר בפועל למשך שנה. עברו של הנאשם כולל גם הרשעה ישנה יותר בעבירה של כניסה לישראל שלא כדין והרשעה משנת 1995 במספר עבירות של גניבות כלי רכב ועבירות נוספות, בגינה הושתו עליו 9 חודשי מאסר בפועל. הנה כי כן, אין זו הפעם הראשונה בה מורשע הנאשם בעבירות מסוג זה, ואף אין מדובר במאסרו הראשון. הרשעותיו הקודמות של הנאשם נפרשות על פני שנים ארוכות, גם אם יש ביניהן "הפוגות", והן משקפות את דרך חייו, כמו גם את הזלזול שלו בחוק וברכוש הזולת.

26. הנאשם אמנם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, אולם גם כאשר ניתנה לו ההזדמנות, לא הביע כל אמפתיה כלפי האזרחים בהם פגע, לא התנצל בפניהם ולא הציע לפצותם. נהפוך הוא. הנאשם בחר להתמקד בדבריו במצבו המשפחתי הקשה והמורכב, וביקש להתחשב בכך כנימוק להקלה בעונשו. כך למשל נטען מטעם ההגנה שהנאשם אב ל-10 ילדים, אחד מהם בעל מום ומטופל על ידי הנאשם ואשתו, החולה בעצמה במחלות שונות. הגם שטענות אלו לא נתמכו בראיות, עולה מאליה השאלה האם טרם שביצע את העבירות, הרגה הנאשם בינו לבין עצמו האם גם לבעלי כלי הרכב, שהוא יודע שעתידים להיגנב בקרוב, ישנם ילדים, אולי אף ילדים בעלי צרכים מיוחדים, שהעדר כלי הרכב המשפחתי יכול לשבש לחלוטין את שגרת יומם ולהקשות עליהם באופן מיוחד.

27. לצד האמור, זקפתי לזכות הנאשם את הודאתו, המלמדת בכל זאת על נטילת אחריות, ושאף הובילה לחיסכון משמעותי בזמן שיפוטי, בשים לב לרשימת עדי התביעה הארוכה. ואולם, בחינת דברי הנאשם עצמו מלמדת על כך שגם האחריות אותה נטל לא הייתה מלאה, כאשר לטענתו חלקו בסיפור נופח. עוד נטען על ידי ההגנה שבמהלך תקופת מעצרו עבר הנאשם הליך טיפול קבוצתי במסגרת קבוצת "ארבע ההסכמות", הגם שטיב ההליך, משכו, מטרותיו ותוצאותיו לא הובהרו במהלך הטיעונים לעונש ולא נתמכו בראיות.

28. שיקול נוסף בעבירות מסוג זה מחייב התייחסות בגזר הדין לעקרון הרתעת הרבים והיחיד, המצדיק השתת עונש מוחשי ובלתי מתפשר.

שיקולי אחדות הענישה

29. לבסוף שקלתי היכן נכון יהיה למקם את עונשו של הנאשם ביחס לעונשים שהוטלו על נאשמים 3 ו-4, מכוח כלל אחדות הענישה, בהינתן שגם הנאשם וגם האחרים הודו במיוחס להם.

30. נאשם 3 (צאבר) הורשע בשלוש עבירות של קשירת קשר לפשע, שתי עבירות של גניבת רכב בצוותא, סיוע לגניבת רכב בצוותא, שלוש עבירות של פריצה לרכב בצוותא, פריצה לרכב במטרה לגנוב, כניסה לישראל שלא כדין, גניבה מרכב, שתי עבירות של נהיגה ברכב ללא ביטוח, שלוש עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה, קיום תחנת טלגרף אלחוטי ללא רישיון בצוותא, נהיגה ללא ביטוח והפעלת מכשיר אלחוט בניגוד לרישיון. על צאבר הושת עונש מוסכם של

32 חודשי מאסר בפועל, הכולל הפעלת מאסר מותנה בן 20 ימים. כן הוטלו על צאבר מאסרים מותנים, קנס בסך 500 ₪, פיצוי כולל בסך 4,000 ₪ למתלוננים והפעלת התחייבות בסך 1,000 ₪. בין יתר הנימוקים שהובילו לכיבוד ההסדר היו גילו הצעיר עד מאוד של צאבר ביום ביצוע העבירות (כבן 18), עברו הפלילי הלא משמעותי שכלל 2 הרשעות בלבד שעניין עבירות על חוק הכניסה לישראל ועבירות נלוות, בגין ריצה עונשי מאסר של 5 ו-6 ימים בלבד, כל זאת בשונה ממצבו של הנאשם.

31. נאשם 4 (בדראן) הורשע בעבירות של גניבת רכב בצוותא, סיוע לגניבת רכב, פריצה לרכב בכוונה לגנוב בצוותא, שתי עבירות של קיום תחנת טלגרף ללא רישיון בצוותא, שתי עבירות של קשירת קשר לפשע, שתי עבירות של נהיגה ברכב ללא ביטוח, שתי עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה, שלוש עבירות של כניסה לישראל שלא כדין, פריצה לבניין שאינו דירה וביצוע גניבה והתחזות כאדם אחר במטרה להונות. ב"כ הצדדים עתרו במשותף להשית על בדראן עונש של 24 חודשי מאסר בפועל, והמחלוקת ביניהם נגעה אך לאופן הפעלת מאסר מותנה של 4 חודשים שהיה תלוי ועמד נגדו. בסופו של יום מצאתי להפעיל את המאסר המותנה בחופף ובמצטבר כך שעל בדראן הוטלו 26 חודשי מאסר בפועל. כן הוטלו עליו מאסרים מותנים, קנס בסך 500 ₪, פיצוי כולל בסך 3,000 ₪ למתלוננים והפעלת התחייבות בסך 1,000 ₪. עברו הפלילי של בדראן כלל בשעתו 6 הרשעות קודמות, אולם רק באחרונה שבהן ריצה עונש מאסר של 7 חודשים, כאשר באחרות ריצה עונשי מאסר של עד 31 יום, בעיקר בעבירות על חוק הכניסה לישראל ועבירות נלוות.

32. הנה כי כן, בעניינם של שני הנאשמים האחרים הוצגו "הסדרים סגורים" ששיקפו את מכלול שיקולי שני הצדדים ועל כן לא נקבעו בעניינם מתחמי ענישה. בהינתן גילם הצעיר של שני הנאשמים האחרים, עברם המכביד פחות, עונשי המאסר שריצו, חלוקת התפקידים בינם לבין הנאשם, אותו מצאתי כאמור ככוח המניע של המיזם העברייני על אף בחירתו לנהל מרחוק, ומנגד, העבירות הנוספות בהן הורשעו הנאשמים האחרים מכוח פעולותיהם בשטח (על אף שאלו בוצעו בשמו ובהנחייתו של הנאשם כחלק מהתכנית הכוללת), ועונשי המאסר המותנים שהיו תלויים ועומדים נגדם, מצאתי למקם את עונשו של הנאשם מעט מעל עונשו של נאשם 3. ויודגש, כי נוכח עברו הפלילי המכביד של הנאשם, יכול ואלמלא העונשים המוסכמים שהוטלו על נאשמים 3 ו-4, היה מוטל עליו עונש מאסר לתקופה ממושכת יותר, אי שם במרכז המתחם העונשי שנקבע.

סוף דבר

33. אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 38 חודשי מאסר בפועל שמניינם מיום מעצרו 24.9.2020.

ב. מאסר למשך 12 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של שלוש שנים מיום שחרורו על עבירת רכוש שעניינה גניבת כלי רכב.

ג. מאסר למשך 8 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של שלוש שנים מיום

שחרורו על עבירת רכוש מסוג פשע.

ד. מאסר למשך 4 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של שלוש שנים מיום שחרורו על עבירת רכוש מסוג עוון, או על אחת מהעבירות בהן הורשע, להוציא עבירה של שהייה בישראל שלא כדין.

ה. מאסר למשך 2 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של שלוש שנים מיום שחרורו על עבירה לפי חוק הכניסה לישראל.

ו. קנס בסך 3,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.2.2022.

ז. הנאשם ישלם פיצוי בסך 1,000 ₪ לכל אחד מהמתלוננים (ע"ת 4,9 בכתב האישום המתוקן ולמר עמיר סנדלר). הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט עד ליום 1.2.2022 ויועבר לידי המתלוננים על ידי מזכירות בית המשפט, בהתאם לפרטים שיועברו על ידי המאשימה בתוך 7 ימים. יובהר שכל סכום שיופקד בקופת בית המשפט יזקף תחילה לתשלום הפיצוי ורק לאחר מכן לתשלום הקנס.

34. ניתן בזאת צו כללי למוצגים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ב טבת תשפ"ב, 26 דצמבר 2021, במעמד הצדדים.